

Эмгекти коргоо жана
техникалык коопсуздук
боюнча жумуш орунунда
өткөрүлүүчү алгачкы
инструктаждын
программасы.

Бекетованы
01.09.2020-ж.
Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин
Техникалык билим берүү үйлөтүү жана квалификацияны жогору келтирүү үйлөтүү бөлүмү

1. Кириш бөлүмү.

- 1.1 Алгачкы инструктажды жаңы жумушка кабыл алынган ишканаларына келген окуучулар жана студенттер, өндүрүштүк практикага келгендер менен өткөрүлөт.
- 1.2 Алгачкы инструктаж биринчи жумуш күнү өткөрүлөт.
- 1.3 Инструктаждын максаты – кызматкерди жумуш орунундагы техникалык коопсуздук талаптары менен тааныштыруу.
Жумуштун оордугуна жана татаалдыгына карап инструктажды өткөрүү мөөнөтү 1 сааттан 3 саатка чейин каралган.
- 1.4 Жумуш орунунда алгачкы инструктажды ошол участканы жетекчиси өткөрөт. Алгачкы инструктажды ар бир жумуштун түрүнө эмгекти коргоо жана сууктуу стандарттарынын талаптарын эске алуу менен иштетип чыккан нускаманын негизинде өткөрөт.
- 1.5 Жумуш орунунда алгачкы инструктаж ар бир кызматкер менен жекече өткөрүлөт, а эгер кызмат оруну бир, аткаруучу жумушу бирдей болсо көпчүлүк түрдө өткөрсө болот.
- 1.6 Инструктаж өткөргөндөн кийин инструктаж өткөрүүчү инструктаж менен таанышкан кызматкердин жумуштун туура ыкмаларын үйрөнгөнүн текшерип андан соң журналга катташ керек.

2. Мектептин ички эмгек тартиби (30 мүнөт)

- 2.1 Билим берүү мекемесинин администрациясынын жана кызматкерлеринин негизги милдеттери.
- 2.2 Өндүрүштүк тартип.
- 2.3 Жумуш убактысы, эс алуу убактысы жана эмгек өргүү.

3. Жумуш орунундагы технологиялык процесстер жана жабдуулар жөнүндө маалымат (5мүнөт).

- 3.1 Мектепте эмгекти коргоонун уюштурулушу.
- 3.2 Кызматкерлерди эмгектин коопсуз ыкмаларына окутуу үйрөтүү.
- 3.3 Коопсуз эмгек шарттарын түзүү.
- 3.4 Ушул жумуш орунундагы пайда болуучу негизги зыяндуу факторлорду билдирүү.

4. Жумуш орунун жумушка даярдоо тартиби (5мүнөт)

- 4.1 Жабдуулардын жана шаймандардын даярдыгын текшерүү.
- 4.2 Коргонуу каражаттарынын даярдыгын текшерүү.
- 4.3 Сабактагы жумуштун этаптары.

5. **Электрдик мертинүү боюнча эскертүү тайыштары.**

5.1 Электркоопсуздугу боюнча инструктаждан өтүүнүн зарылчылыгы.

6. **Мертинүү жана кесиптик ооруну эскертүү (5 мүнөт).**

6.1 Мертинүү, кокус-кырсык, кесиптик оору жөнүндө түшүнүк.

7. **Ушул жумуш орунундагы, жекече коргонуу каражаттары жана алардын колдонуунун эрежелери.**

7.1 ЖКК берүү тартиби жана учетто.

7.2 Кызматкерлердин жана окуучулардын ЖКК пайдалануу тартиби.

8. **Өндүрүштүк мертинүү, өрт чыккан, авария болгон мезгилдеги эскертүү чаралары. (5 мүнөт)**

8.1 Өндүрүштүк мертинүү, өрттүн авариялардын мүнөздөмөлүү себептери жана ошондогу кыймыл аракеттер.

8.2 Авария, өрт чыккан мезгилдеги кызматкерлердин милдеттери.

8.3 Жумуш орунундагы болгон өрт өчүрүүчү каражаттарды, авария учурундагы сигналзацияларды колдонуу жана аларды жайгашкан жери.

8.4 Окуу мезгилинде кооптуу учурлар пайда болгондогу ирээтүү кыймыл аракеттер.

2. **Жумуш баштаар алдындагы коопсуздук талаптары**

2.1 Жумуш орунун тазалап, ирээтке келтирип, керексиз нерселерди алып таштап; жабдууларды, шаймандарды текшерүү, лабораториялык идиштердин бүтүндүгүн текшерүү.

3. **Жумуш мезгилиндеги коопсуздук талаптары.**

3.1 Лабораториялык иш жүргүзүү мезгилинде мугалимдердин көрсөтмөлөрүн сактоо, аткаруу, өзүнчө уруксатсыз аракет жасабоо.

3.2 Спирт менен иштегенде кийимдин, чагын күйүп калуусунан атыя салуу, керемет аны атайын жапкыч менен бекитиш керек.

3.3 Пробиркадагы же колбадагы суюктук ысыганда атайын кармагыч менен кармаш керек, пробирканын оозун өзүн жакка же жолдошторуна каратпа идиштерге эңкейип карата.

3.4 Щелочторду жана кислоталардын аралашмасын колдонууда аларды айнек идиштерге куюу зарыл.

3.5 Катуу химиялык реактивдер менен иштөөдө аларды кол менен кармабай атайын кашыкчаларменен алыш керек.

3.6 Аллергиялык реакциялар жана ууланып калбаш үчүн өсүмдүктөрлү жана козукарындарды жыттыбаш жана даамын таткан керек.

4. Авариялык учурлар болгондогу коопсуздук талаптары.

4.1 Имараттар, бөлмөлөр алгачкы өрт өчүрүүчү каражаттар менен камсыз болуш керек, белгиленген норма боюнча.

4.2 Өндүрүштүк объекттердин персоналдары сменаны тапшыруу мезгилинде өрт коопсуздук инвентарыларын текшерип алуусу зарыл.

4.3 Кызматкер жеке өзү же башка кызматкер кырсык алган учурда, ууланганда, күйүп калганда жана ошондой эле өрт чыккан мезгилде өзүнүн жетекчилерине кабар берүүгө милдеттүү.

4.4 Кызматкер телефондордун номерин жана банка байланыш каражаттарын милдеттүү, ошондой эле өрт чыккан мезгилде же өрт чыгуу коркунучу учурда болгондо «101» номерине, күйүп калганда, мертингенде, ууланууда «103» номерине звонок кылууга милдеттүү.

4.5 Атайын кызматтар келгенге чейин кызматкерлер өрттү өчүрүү үчүн чараларды көрүш керек жана жабырлануучуга жардам көрсөтүш керек.

4.6 Авария болгон учурда:

А) Милдеттерди аварияны жоюу планында көрсөтүлгөндөй тез жана ыктымал аткарып, өрт коопсуздугуна кабарлоо.

Б) Бардык технологиялык операцияларды токтотуу.

В) Кооптуу зоналардан элдерди алып чыгуу үчүн чараларды көрүү.

Г) Аварияны жоюуга жана анын кесепеттерин четтетүүгө катышуу.